

ES/INF
Martin Löwing

Möte i användarrådet för FoU-statistik, 10 april 2018

Närvarande:

Göran Marklund, Vinnova, ordförande
Lars Bager-Sjögren Tillväxtanalys
Peter Johansson, Teknikföretagen
Marianne Hall, Vetenskapsrådet
Karl Westberg, Näringsdepartementet
Roger Svensson, Institutet för Näringslivsforskning
Ingrid Pettersson, Universitetskanslersämbetet
Eva Marie Rigné, Sveriges Kommuner och Landsting
Martin A Wikström, Kungl. IVA
Olof Sandberg, RISE AB

Från SCB:

Cecilia Hertzman, ES/LEDN
Christian Schoultz, b.EC ES/INF
Martin Löwing, ES/INF sekr.
Amanda Hansson ES/INF
Nils Adriansson ES/INF
Alicja Markiewicz, ES/INF
Gerli Baldzens, ES/INF

Frånvarande:

Mats Johansson, Utbildningsdepartementet

1 Formalia

- 1a. Ordf. öppnar mötet och hälsar alla välkomna
- 1b. Eva Marie Rigné väljs till justerare
- 1c. Dagordningen godkänns
- 1d. Anteckningarna från föregående möte godkänns
- 1e. Kort presentationsrunda

2 SCB och INF

Cecilia Hertzman börjar med att presentera vad som händer på SCB i stort, men främst på Avdelningen för ekonomisk statistik (ES).

- SCB har sedan mitten på december en ny gd - Joakim Stymne, som närmast kommer från SPV. Stymne kommer att vara placerad i Örebro.
- SCB:s certifiering enligt ISO 20252 fortsätter att gälla
- SCB:s verksamhetsuppföljning för 2017;
 - den avgiftsfinansierade verksamheten har genomförts i enlighet med kundernas beställningar
 - hög punktlighet vid publiceringar; 99 %
 - inga allvarliga fel
 - svarsnivåerna har stabiliserats
- **Omlokaliseringen** till Örebro påverkade ca 100 personer, varav 32 nu har blivit uppsagda pga. arbetsbrist.
- SCB:s **fältorganisation** har en övertalighet på ca 40 personer.
- **Perioden 2019-2021;**
 - SCB hoppas kunna öppna upp företagsdatabasen för allmänheten. Detta kräver dock en förändrad finansieringsmodell
 - Ett antal EU-direktiv får inverkan på verksamheten
 - Fokus på öppna data

Christian Schoultz presenterar vad som händer på ES/INF.

- ES/INF brottas främst med den stora personalrotationen. Fokus för att hantera detta ligger främst på att skapa effektiva utbildningsinsatser för nya kollegor samt att få igång vårt kvalitetssäkringssystem i SharePoint.

3 Information från workshopen 28/2

Martin Löwing rapporterar från workshopen den 28/2 2018.

- **Frågan om den nya definitionen av FoU** ledde fram till mindre (men mycket viktiga!) förändringar. Efter synpunkterna som uppkom på mötet spreds ytterligare än version av definitionen till deltagarna på workshopen, som sedan godkände denna.

- **Frågan om de olika finansieringskällorna i offentlig sektor** samt UoH diskuteras. Vilka finansieringskällor ska räknas som interna respektive externa? UKÄ kan redan idag hjälpa SCB med detta.
- **Frågan om tjänstekategorier** inom UoH-sektorn diskuteras.
- **Frågan databehov** leder fram till diskussioner om samverkan. Som respons på detta handlar en stor del av detta rådsmöte om detta.

4 CIS

Från och med nästa omgång kommer Community innovation survey (CIS) att baseras på den nya versionen av Oslomanualen (OM18). Amanda Hansson presenterar kortfattat några av de viktigaste förändringarna samt ber rådet om synpunkter enligt underlag (Underlag punkt 4).

- **Påverkan på CIS:** OM18 fokuserar i högre grad på output, effekter och aktiviteter än vad tidigare versioner har gjort. Dessutom flyttas en del fokus till icke-innovativa företag. För att parera den förväntade ökade uppgiftslämnarbördan förändras ett antal andra frågor.
- **Definitionen av innovation breddas:** för att man ska kunna producera innovationsstatistik enligt OM i andra sektorer än företagssektorn har definitionen av begreppet breddats. I praktiken påverkas definitionen (business innovation mycket lite. Karl Westberg (N.dept.) har deltagit på BSDG och godkänt den nya definitionen för Sveriges räkning.
- **Arbete med CIS-enkäten** kommer att fortskrida med att SCB tar fram en version som ska mättestas. Innan utskick kommer rådsmedlemmarna att erbjudas tillfällen att lämna kommentarer enkäten, dess utformning och (delvis) innehåll.

SCB frågade efter rådets tankar kring tre specifika frågor, och om synpunkter i allmänhet rörande den nya CIS-enkäten;

1. Co-Creation (samskapande) / Customisation (Användaranpassande)

Frågorna kring begreppen co-creation och customisation gällde hur vida rådet kände till begreppen och om de trodde att företagen kan svara på frågor kring dem.

Överlag verkade rådet uppfatta begreppen som igenkända och etablerade, men att det skulle vara svårt för företagen att svara på frågor kring dem. Även om det finns ett generellt intresse kring dessa frågor så är risken att så grunda indikatorer ger en falsk bild av det man vill mäta. Behovet är inte heller jättestort.

2. Samverkan/samarbete

I tidigare versioner av CIS har vi översatt co-operation till samarbete.

Ska vi istället översätta co-operation till samverkan?

Rådet verkar överlag tycka att orden (i alla fall i denna kontext) är synonyma och det inte spelar någon större roll.

Under diskussionen uppkommer dock frågan om vilka typer av organisationer som företagen samverkar med. I tidigare versioner av enkäten har vi frågat efter om företagen har haft innovations-samarbeten med olika typer utav organisationer, vilket det under mötet verkade som att vi ska sluta med. Rådet uttryckte en stark vilja att vi även i fortsättning ska samla in dessa data efter typ av organisation.

I efterhand har det dock framkommit att frågan kommer att kvarstå i sin nuvarande form även i core-enkäten från Eurostat.

Utöver detta kommenterades att det är intressant att veta mer om hur mönstren för innovationssamverkan ser ut. Hur ser den vertikala respektive horisontala samverkan ut? Samverkar företagen med konkurrenter?

Ytterligare konceptuella diskussioner om CIS-undersökningen rörde vad som egentligen räknas som en innovation och om det verkligen är rätt att inkludera "köpt" innovation. Är imitation (reverse engineered) verkligen innovation? Vad händer om ett företag startar med en innovation – hur syns det i statistiken?

3. Intra-group loans och koncernintern samverkan

I den nya enkäten har vi möjlighet att inkludera frågor om s.k. intra-group loans och om koncernintern samverkan. Är det intressant?

Rådet, framförallt Vinnova, uttrycker att det är väldigt intressant.

5 Samverkan

Efter workshopen den 28/2 hos SCB framkom att det fanns ett behov av att prata om forsknings-, och innovationssamverkan. Sedan forskningspropositionen Kunskap i samverkan utkom 2016 har behovet av att mäta fenomenet ökat ytterligare, och med det SCB behov av att veta vad våra användare behöver.

Vid en runda kring bordet fick alla representanter möjlighet att beskriva samverkan utifrån sin kontext. SCB hade på förhand bett SKL, VR och UKÄ att förbereda korta presentationer om sin syn på samverkan VR (i samarbete med UKÄ) släppte måndagen innan mötet rapporten Redovisning av regeringsuppdrag att utveckla uppföljning av svensk forskning, som bland annat behandlar ämnet. Nedanstående är främst tänkt att sammanfatta dessa synpunkter och uttrycker inte nödvändigtvis alla olika nyanser. En mer detaljerad sammanställning av frågor och svar kommer att cirkuleras till

rådsmedlemmarna som underlag för vidare diskussioner vid ett senare tillfälle.

Generellt kan sägas att rådet anser att statistik kring samverkan kommer att behövas även i framtiden, och att SCB kan hjälpa till att producera denna. Det står också klart att det inte finns en unisont vedertagen definition av vad samverkan är även fast i princip alla är berörda av det. Trots detta har det gjorts en hel del arbete kring fenomenet, och ett antal embryon definitioner (som till stora delar liknar varandra) finns beskrivna. Det är dock oklart om det är möjligt, eller ens önskvärt, att definiera samverkan så brett att definitionen täcker in alla varianter av fenomenet som existerar. Arbeten kring samverkansmönster och förslag på indikatorer finns också publicerade.

SKL föreslog i slutet utav diskussionen att ett arbete kring att få klarhet i hur vi kan mäta samverkan bör påbörjas inom ramen för användarrådet. SCB åtog sig att anordna en workshop efter sommaren på temat, men påpekade också att ansvaret för beredning av underlag inte enbart kan ligga på oss. SCB återkommer till med en intresseförfrågan kring vilka av rådets medlemmar som kan tänka sig att bistå.

6. Nästa möte + övrigt

Nästa möte

Som datum för nästa rådsmöte väljs den **22/11 2018**

Som preliminärt datum för näst-nästa rådsmöte väljs den **9/4 2019**.

Övriga frågor

Ingrid Pettersson, UKÄ: Hur bevarar ni ämneskunskapen?
Utbildningspaket och kvalitetssäkring.

Peter Johansson, Teknikföretagen: kommer en eventuell omklassning av vad som räknas som stora företag att påverka FoU-statistiken?

Om vi tvingades att redovisa statistiken på detta sätt skulle vi vara tvungna att sekretessmarkera många fler celler. Det är förståeligt att man i Tyskland vill göra detta, men antalet företag med fler än 500 anställda är inte stort i Sverige. Utöver detta kan det noteras att detta sätt (antal anställda) att definiera vad ett "stort" företag är överhuvudtaget kan ifrågasättas.

7. Sammanfattning

-